

HAVFRUER

Sjømannens kone ble selvfølgelig kalt for havfrue. Det var Erik Bye som startet opp de norske havfrueforeningene, som et forum for utveksling av råd, informasjon og sosialt samvær for kvinner som hadde deres menn til sjøs. Etter et foredrag som Erik Bye holdt på Hotel Norge på 1970-tallet, tok Else Stendahl initiativ til å opprette en lokalavdeling i Lillesand. Lillesand Havfrueforening ble i mange år ledet av Else Corneliusen. I styret var også blant annet: Tutta Guttormsen, Unn Flørenes, Bjørg Bøhn, Torunn Østerberg, Ingeborg Jonassen, Solveig Hansen, Irma Olsen og Ann Kristin Aase. Møtene ble ofte holdt i de fine stuene på Lillesand by- og sjøfartsmuseum.

Fra et møte i Lillesand Havfrueforening i 1987 med Else Stendahl i forgrunnen mens Ingebjørg Jonassen holder tale. Foto: Carl Otto Corneliusen

"Når skal jeg ha ferie?"

(Kapteinsfrue fra Lillesand)

Det var viktig å støtte hverandre, for det var ikke så lett å stå alene med alt, når mannen var på sjøen. Men det var heller ikke alltid like lett hvis mannen kom hjem og forlangte å være "Herre i huset":

"En stor glede når han kom, og lise når han dro!"

Det fantes havfrueforeninger over hele Norge, og det ble avholdt landsmøter i blant annet Stavanger, Tromsø og Arendal, og i 1979 møttes det ifølge Adresseavisen 170 havfruer fra hele landet til årsmøte på Britannia i Trondheim. Årsmøtet kunne ta for seg saker som for eksempel postgang og spørsmål om å ha med barn om bord. Lillesand Havfrueforening ble nedlagt på 1990-tallet, men noen av medlemmene fortsetter å møtes månedlig den dag i dag (2015). På landsplan er det nå lite aktivitet, men Larvik Havfrueforening, som ble opprettet i 1963 som den eldste havfrueforening i landet, feiret sitt 50-årsjubileum med oppslag på Facebook.

"Når han reiste: Ungen grein og e grein!"

Else Corneliusen, tidl. leder av Lillesand Havfrueforening

Else Lillejord, f.1938, ble gift med maskinsjef Carl Otto Corneliusen i 1962. Som tilflytter fra Arendal kom hun med i Husmorlaget og siden Lillesand Havfrueforening, som hun ledet i mange år. Hun er utdannet sykepleier og fikk, sammen med sønnen Tom Øyvind, reise med sin mann verden rundt i de tretti årene han seilte til sjøs for rederiene Jørgen Bang og Ugland. Det ble mange turer til Amerika og gjennom Panamakanalen over til Japan og Australia. Hun forteller at det ofte var bruk for å sette noen sprøyter når mannskapet hadde vært i land. Hun vikarierte også for salongpiken om bord, da hun ble syk. Sønnen hadde det som plommen i egget, og ble tatt godt hånd om av mannskapet. Han fikk med lekser fra skolen.